

WYDARZENIA

Solaris na Globalnym Szczycie Transportu Publicznego UITP 2019 w Sztokholmie

W dniach 9–12 czerwca Sztokholm będzie gospodarzem Globalnego Szczycie Transportu Publicznego, organizowanego przez UITP (franc. *L'Union Internationale des Transports Publics*). Ta największa i najstarsza (działa od 1885 r.) międzynarodowa organizacja transportu publicznego co 2 lata gromadzi przedstawicieli branży w różnych miejscach na świecie. Tym razem wydarzenie odbędzie się w stolicy Szwecji. Organizatorzy spodziewają się kilku tysięcy uczestników konferencji oraz kilkunastu tysięcy zwiedzających, którzy będą mogli zapoznać się z ofertą ponad pół tysiąca firm z całego globu. Jedną z nich będzie Solaris Bus & Coach S.A.

W tym roku europejski lider w zakresie e-mobilności zaprezentuje 2 pojazdy. Pierwszy z nich to światowa premiera. Autobus wodorowy nowej generacji, Solaris Urbino 12 hydrogen, to pojazd całkowicie bezemisyjny. Energia do napędzania autobusu powstaje w ogniwie paliwowym, do którego dostarczany jest wodór zgromadzony w butlach na dachu pojazdu. Wodór jest przetwarzany w energię elektryczną, ta z kolei zasila bezpośrednio jednostkę napędową autobusu, którą stanowi oś z elektrycznymi silnikami. Oprócz tego autobus wyposażony jest w baterię typu Solaris High Power, która jest dodatkowym magazynem energii elektrycznej. Jedynymi „produktami ubocznymi” eksploatacji Solarisa Urbino 12 hydrogen są ciepło i para wodna.

Drugim pojazdem zaprezentowanym na stoisku firmy Solaris w Sztokholmie będzie Solaris Urbino 12 electric po *faceliftingu*. Obecnie oferowana generacja autobusów miejskich marki Solaris została zaprezentowana po raz pierwszy w 2014 r. W ciągu 4 lat obecności na rynku autobus zyskał ogromne uznanie. Jednym z dowodów na to było przyznanie Solarisowi Urbino 12 electric prestiżowego tytułu „Bus of the Year 2017”.

„Nieustanne zmiany na rynku motoryzacyjnym, szczególnie w branży autobusowej, wymagają ciągłego rozwoju produktów. Motywują do tego także rosnące oczekiwania naszych klientów, czyli kierowców, pasażerów i nabywców projektowanych i produkowanych przez nas pojazdów. Właśnie dlatego, 4 lata po wprowadzeniu na rynek obecnej generacji, dokonaliśmy kolejnych ulepszeń w *designie* autobusów miejskich marki Solaris. Lifting ma charakter ewolucyjny i optymalizujący obecne rozwiązania i jest naszym standardem we wszystkich nowych autobusach produkowanych od początku roku 2019” – wyjaśnia dr inż. Dariusz Michalak, Wiceprezes Zarządu firmy Solaris ds. Badań i Rozwoju, Produkcji i Logistyki oraz Zapewnienia Jakości.

Oprócz uwarunkowań designerskich, zmiany w wyglądzie zewnętrznym Urbino mają także swoją pragmatyczną stronę:

- ♦ nowy system oświetlenia przedniego bazyje w 100% na technologii LED. Zamiast dotychczasowych 5 reflektorów, teraz wszystkie światła (drogowe, mijania, przeciwmgielne, kierunkowskazy i pozycyjne) zastąpiono 3 reflektorami;
- ♦ nowy *design* frontu autobusu oznacza lepszą widoczność dla kierowcy;
- ♦ nowy kształt ściany przedniej to bardziej optymalna aerodynamika autobusu;
- ♦ zmieniony kształt osłon dachowych oznacza efektywniejszy montaż oraz lepsze odprowadzanie wody z dachu autobusu;
- ♦ poprawiona została widoczność przedniej tablicy kierunkowej dla pasażerów.

Oprócz prezentacji nowości produktowych, przedstawiciele firmy Solaris wystąpią w roli ekspertów w ramach programu kon-

ferencji. Podzielią się z uczestnikami Globalnego Szczycie doświadczeniami m.in. z obszaru drugiego życia baterii pojazdów elektrycznych, informacjami na temat tego, jak efektywnie wdrażać do użytkowania duże floty autobusów elektrycznych czy wreszcie zaprezentują zdalny system monitorowania i serwisowania autobusów elektrycznych o nazwie eSConnect.

Firma Solaris pierwszy autobus elektryczny zaprezentowała w roku 2011. Od tego momentu producent uzyskał kontrakty na ponad 400 pojazdów bateryjnych. Elektryczne Solarisy jeżdżą już w 17 państwach w 61 miastach, gdzie pokonały łącznie ponad 13 mln km. Firma Solaris należy do czołowych europejskich firm w zakresie konstruowania i produkowania autobusów, w szczególności nisko- i bezemisyjnych.

<https://www.solarisbus.com/pl/>

Volvo Polska „Inwestorem bez granic”

Podczas odbywającego się w Katowicach Europejskiego Kongresu Gospodarczego Volvo Polska otrzymało prestiżową nagrodę „Inwestor bez granic”. Volvo zostało wyróżnione za konsekwencję w inwestowaniu, zgodnie z najnowszymi trendami w motoryzacji. Nagrodę wręczyli Jerzy Kwieciński – Minister Inwestycji i Rozwoju – oraz Marcin Krupa – Prezydent Katowic.

Volvo jest obecne w Polsce od lat 70. ubiegłego wieku, a od lat 90. ma we Wrocławiu fabrykę, która jest największym europejskim centrum kompetencyjnym i zakładem produkującym autobusy Volvo, które dostarczane są na rynki całej Europy. We Wrocławiu ulokowane jest też centrum badawczo-rozwojowe, w którym opracowywane są najnowocześniejsze rozwiązania stosowane w autobusach, a także centrum usług biznesowych. Volvo zatrudnia niemal 4 tys. pracowników, w tym około 1 tys. inżynierów, korzysta też z usług ponad 100 polskich dostawców.

„Jesteśmy dumni z przyznanej nagrody. Od lat konsekwentnie budujemy swoją pozycję w Polsce. Mogą być Państwo pewni, że każdy autobus Volvo jeżdżący o drogach Polski, ale też całej Europy został w całości wyprodukowany we Wrocławiu, przy udziale polskich inżynierów i wykorzystaniu polskich komponentów” – powiedział Marek Gawroński, Wiceprezes Volvo Polska ds. Relacji z Sektorem Publicznym, który w imieniu Volvo Polska odebrał nagrodę.

Volvo było nominowane jako jedna z 20 działających w naszym kraju firm zagranicznych, z takich sektorów jak energetyka, elek-

Nagrodę „Inwestor bez granic” Volvo otrzymało za konsekwencję w inwestowaniu, zgodnie z najnowszymi trendami w motoryzacji

trotechnika, automatyka przemysłowa, chemia, nieruchomości, przemysł obronny, spożywczy, maszynowy, samochodowy, stalowy, telekomunikacja. Volvo to jedyny producent autobusów wyróżniony w tegorocznej edycji konkursu.

„Inwestor bez granic” to konkurs, którego celem jest propagowanie wzorowych relacji między inwestorem, rynkiem i administracją, którym towarzyszy ekonomiczna skuteczność w realizacji strategii inwestycyjnej. Kryteria wyboru laureatów to m.in. skala inwestycji, ich wpływ na potencjał polskiej gospodarki i na jej innowacyjność, a także znaczenie przedsięwzięcia dla polskiego rynku pracy i dla budowania marki Polski w świecie. Zwycięzcy ogłaszani są co roku podczas Europejskiego Kongresu Gospodarczego.

www.volvobuses.pl

Targi Transportu Publicznego SilesiaKOMUNIKACJA za nami

Już po raz 11. w Expo Silesia w Sosnowcu odbyły się targi poświęcone tematyce transportu publicznego SilesiaKOMUNIKACJA. Tematem przewodnim tegorocznej edycji była elektromobilność i gazomobilność w transporcie pasażerskim. W targach wzięło udział ponad 80 firm, a przez 2 dni wystawę odwiedziło blisko 1 600 osób.

Podczas targów odbyły się 2 premiery nowych pojazdów, które wejdą na rynek w tym roku. Firma Rafako pokazała pierwszy w kraju mały autobus z baterią pod podwoziem Rafako E-Bus. To całkowicie polski projekt, powstały w trosce o czystość powietrza i redukcję hałasu z otoczenia.

Firma MMI natomiast zaprezentowała Autobus Urby CNG, czyli nową odsłonę znanego i lubianego autobusu klasy mini.

Targom towarzyszyła konferencja pt. „Transport Niskoemisyjny w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii – infrastruktura na rzecz elektromobilności” oraz debata „Gazomobilność – alternatywne spojrzenie na transport niskoemisyjny”. Oba wydarzenia zostały zorganizowane pod Patronatem Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii oraz Izby Gospodarczej Komunikacji Miejskiej. Głównym celem konferencji, w której uczestniczyło ponad 120 osób, było zaprezentowanie i omówienie planów rozwoju transportu niskoemisyjnego na terenie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, budowy infrastruktury niezbędnej do wprowadzenia i rozwoju elektromobilności, rozwoju rynku baterii oraz nowych technologii stosowanych przez producentów autobusów. Zakończeniem tego wydarzenia była wspomniana debata, mająca na celu promocję paliw alternatywnych, w tym m.in. gazu i korzyści wynikających z ich stosowania w transporcie publicznym. Do dyskusji zaproszeni zostali uznani eksperci z zakresu transportu publicznego, reprezentujący administrację samorządową, przedsiębiorstwa komunikacji miejskiej, a także czołowi producenci autobusów i dostawcy infrastruktury.

W ramach wystawy zaprezentowanych zostało kilkanaście autobusów niskoemisyjnych w tym m.in. pojazdy elektryczne, gazowe i hybrydowe. Na stoisku firmy Solaris został pokazany Urbino 12 hybryd w nowym designie. MAN zaprezentował z kolei autobus miejski MAN Lion's City nowej generacji, którego seryjna produkcja ruszy w październiku bieżącego roku w Starachowicach. Oprócz autobusu firma spod znaku Iwa zaprezentowała nowego MAN TGE City 6.180, a także samochód dostawczy MAN eTGE 3.140 z napędem elektrycznym w wersji furgon.

Premierowo na targach pojawiła się firma VBI, dystrybutor marki ISUZU, która pokazała model Novocity Life. ProAuto na targach zaprezentowało turystyczną zabudowę autobusową w konfiguracji 22+1+1, wykonaną na nowym modelu Mercedesa Sprintera 519 CDI. Mercus pokazał w tym roku 2 podmiejskie zabudowane

Targi transportu publicznego SilesiaKOMUNIKACJA odwiedziło ponad 1,6 tys. osób, a swoje produkty zaprezentowało ponad 80 wystawców ExpoSilesia

autobusy. Automet przywiózł do Sosnowca klasę MiniCity na zabudowie Sprintera. W dniu 16 kwietnia firma EVOBUS zorganizowała przejazdy testowe najnowszym modelem autobusu eCitaro, który już ruszył w trasę po polskich miastach.

Nie zabrakło również przedstawicieli innych branż. Firma MEDCOM, BMZ czy Drabpol pokazały swoje produkty wspierające elektromobilność. Pixel, SiMS, SE-MA i YAHAM przedstawiły swoje nowe modele wyświetlaczy przystankowych oraz autobusowych, z kolei Damiro zaprezentowała najnowsze modele siedzeń, a PlanBus oprogramowanie IT wspierające przedsiębiorstwa komunikacji miejskiej.

Na targach można było też spotkać firmy, które sprzedają swoje produkty do warsztatów w zajezdniach. Normfest pokazał gamę profesjonalnych narzędzi, firma Alupart najnowsze alufelgi do autobusów, a firma Ekologiczneauto.pl zaprezentowała produkty, dzięki którym autobusy i busy mogą być bardziej ekologiczne.

ExpoSilesia

Warsztaty o wyzwaniach mobilności w dużych miastach

Elektromobilność w transporcie publicznym, mobilność pieszych oraz komunikacja z mieszkańcami przy zmianach infrastruktury drogowej – to główne tematy warsztatów wiedeńsko-krakowskich, które odbyły się w Krakowie we wtorek, 21 maja. Wzięli w nich udział goście z Wiednia: Peter Wiesinger i Petra Jens oraz specjaliści z Krakowa reprezentujący KHK SA, MPK SA, Zarząd Dróg Miasta Krakowa oraz Zarząd Transportu Publicznego.

„Wiedeń jest i pozostaje najlepszym miastem do życia na świecie. Austriacka stolica po raz kolejny zawdzięcza swoją czołową pozycję między innymi doskonałej infrastrukturze z dobrze rozwiniętą i niezawodną siecią transportu publicznego. Dlatego właśnie warto spotykać się, wymieniać doświadczenia i uczyć się od siebie nawzajem. Warto zaznaczyć, że współpraca Krakowa z Wiedniem ma wieloletnią tradycję, a jednymi z najważniejszych obszarów współpracy między naszymi miastami jest właśnie gospodarka komunalna i planowanie systemu transportu publicznego” – zaznaczył Tadeusz Trzmiel, Prezes Krakowskiego Holdingu Komunalnego SA, wieloletni zastępca prezydenta Krakowa i koordynator współpracy między oboma miastami.

Warsztaty otworzyła prelekcja Petera Wiesingera, Dyrektora Wydziału Technologii Pojazdów wiedeńskiego przedsiębiorstwa komunikacji Wiener Linien, który opowiedział o wiedeńskich doświadczeniach w funkcjonowaniu autobusów elektrycznych i ich wpływie na redukcję emisji CO2. Przedstawił flotę autobusową Wiednia, podział modalny oraz aktualny stan przygotowań do uru-

Podczas krakowskich warsztatów dyskutowano o zarządzaniu mobilnością w dużych miastach

chomienia linii autobusów bezzałogowych w wiedeńskiej dzielnicy Seestadt Aspern.

O krakowskich doświadczeniach z eksploatacji elektrycznych autobusów opowiedział Mariusz Szałkowski, Wiceprezes MPK SA w Krakowie: „Pierwsze testy autobusów elektrycznych odbyły się w 2012 r., a w 2013 r. rozpoczęliśmy pierwsze próby eksploatacji autobusów elektrycznych. Ich celem było sprawdzenie między innymi alternatywnego zasilania elektrycznego autobusów miejskich w rzeczywistych warunkach komunikacji miejskiej. 29 kwietnia 2014 r. została uruchomiona w Krakowie pierwsza w Polsce regularna linia komunikacyjna obsługiwana przez autobusy elektryczne, a w tym momencie po naszym mieście jeździ ich już 26”.

Z kolei o wdrożeniu w Krakowie ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych z 11 stycznia 2018 r. opowiadał Witold Śmiałek z Zarządu Krakowskiego Holdingu Komunalnego SA. Spółka, zarządzaniem Prezydenta Miasta Krakowa, jest odpowiedzialna za pozyskanie stacji ładowania oraz samochodów elektrycznych na potrzeby Urzędu Miasta, miejskich spółek i jednostek organizacyjnych. Warto zaznaczyć, że ustawa nałożyła na samorządy obowiązek posiadania do 2020 r. minimum 10% samochodów zeroemisyjnych w użytkowanej flocie. Natomiast temat *carsharingu* elektrycznego w Gminie Miejskiej Kraków zreferował dyrektor Wydziału Gospodarki Komunalnej UMK, który opowiedział o porozumieniach miasta z 2 komercyjnymi firmami zainteresowanymi uruchomieniem systemu *carsharing* oraz budową sieci stacji ładowania pojazdów elektrycznych na terenie Krakowa.

W bloku tematycznym o mobilności pieszych oraz komunikacji z mieszkańcami przy okazji zmian w infrastrukturze drogowej ze strony Krakowa wystąpili Łukasz Franek, Dyrektor Zarządu Transportu Publicznego, oraz Michał Pyclik z Zarządu Dróg Miasta Krakowa. Omówione zostały narzędzia wykorzystywane w komunikacji z mieszkańcami na przykładzie modernizacji ulic Królewskiej i Krakowskiej, 2 ważnych ciągów komunikacyjnych miasta, których remont trwa kilkanaście miesięcy. Zaprezentowano także zmiany w przestrzeni Krakowa oparte na projektach organizacji ruchu, których głównym celem była poprawa bezpieczeństwa wszystkich uczestników ruchu, ze szczególnym naciskiem na pieszych. Z kolei Petra Jens, pełnomocnik Wiednia ds. komunikacji pieszej i inicjatorka pilotażowego projektu „Schulstrasse” (ulica szkolna), zmieniającego organizację ruchu w pobliżu szkoły podstawowej przy Vereinsgasse w Wiedniu, opowiedziała o etapach wdrożenia projektu i jego efektach. Warto zaznaczyć, że efektem

przeprowadzonego testu była zmiana zachowań rodziców i dzieci uczęszczających do tej szkoły – więcej uczniów pokonywało drogę do szkoły pieszo lub na rowerach.

Inicjatorami i współorganizatorami warsztatów były Biuro Miasta Wiednia, Eurocomm-PR, spółka miejska Wiedeńskiego Holdingu Komunalnego (Wien Holding), która dba o międzynarodową pozycję Wiednia, Krakowski Holding Komunalny SA w Krakowie, Zarząd Dróg Miasta Krakowa i Zarząd Transportu Publicznego.

<http://www.mpk.krakow.pl/>

OPERATORZY TRANSPORTU PUBLICZNEGO

Elektryczny Solaris na ulicach Poznania

W piątek 10 maja firma Solaris Bus & Coach przekazała Miejskiemu Przedsiębiorstwu Komunikacyjnemu w Poznaniu autobus elektryczny Solaris Urbino 12 electric na dwutygodniowe testy. To kolejny etap przygotowań przewoźnika do wdrożenia pojazdów bezemisyjnych do swojej floty. W minionym roku podobne testy w poznańskim MPK przechodził przegubowy Solaris Urbino 18 electric.

W rozstrzygniętym w 2018 roku przetargu na dostawę 21 autobusów elektrycznych do Poznania najlepszą ofertę złożyła firma Solaris Bus & Coach S.A. Przed rozpoczęciem dostaw w ramach tego kontraktu, które planowane są na koniec bieżącego roku, Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Poznaniu rozpoczęło dwutygodniowe testy elektrycznego pojazdu Solaris Urbino 12 electric. Ich celem jest zebranie przez przewoźnika dodatkowych doświadczeń, które umożliwią najefektywniejsze wykorzystanie floty bateryjnych autobusów.

Przekazany poznańskiemu MPK pojazd to zwycięzca konkursu Bus of the Year 2017. Elektryczny Urbino wyposażony jest m.in. w klimatyzację oraz system informacji pasażerskiej. Na czas testów w Poznaniu, producent przystosował także kasowniki do obsługi poznańskich kart aglomeracyjnych PEKA.

Z końcem bieżącego roku stolica Wielkopolski dołączy do grona miast, na ulicach których można spotkać regularnie kursujące autobusy elektryczne. Wszystko to za sprawą wygranego przez firmę Solaris Bus & Coach S.A. przetargu na dostawę 15 przegubowych (Solaris Urbino 18 electric) i 6 12-metrowych (Solaris Urbino 12 electric) pojazdów. Zgodnie z podpisaną umową, jego realizacja zakończy się do końca lutego 2020 r.

<https://www.solarisbus.com/pl/>

Solaris Urbino 12 electric

Jedenaście nowych „bocianów” osiedliło się w Sanoku

W maju oficjalnie zaprezentowano 11 nowych, niskopodłogowych, miejskich autobusów Autosan przekazanych do Sanockiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej. Prezentacja autobusów połączona była z uroczystym otwarciem w Sanoku nowego, multimodalnego dworca.

„Te piękne ‘bociany’, które stoją dziś na nowym sanockim dworcu, będą dobrze służyć naszym mieszkańcom. Wierzę, że przez następne lata będziemy mocno współpracować ze spółką Autosan. Przyleciało do Sanoka jedenaście ‘bocianów’, stoją tu obok. Jest piękny obiekt” – stwierdził w trakcie uroczystości Burmistrz Sanoka Tomasz Matuszewski.

To wielkie wydarzenie z punktu widzenia systemu komunikacyjnego Sanoka i całego powiatu sanockiego” – rozpoczął swoją wypowiedź Bogdan Rzońca, poseł na Sejm z Podkarpacia, który również wziął udział w prezentacji.

Tabor sanockiej komunikacji miejskiej powiększył się o 3 10-metrowe Sancity 10LF z silnikami diesla oraz 8 12-metrowych Sancity 12LF CNG z napędem na sprężony gaz ziemny. Zgodnie z wymaganiami zamawiającego autobusy zostały bardzo bogato wyposażone. Ich komplektacja obejmuje m.in. automatyczną skrzynię biegów, automatyczny system detekcji i gaszenia pożaru w komorze silnika, centralny układ smarowania, całopojazdową klimatyzację, zewnętrzne i wewnętrzne oświetlenie LED, systemy informacji pasażerskiej, zliczania pasażerów i monitoringu oraz automat biletowy.

Życzenia szerokiej drogi i bezpiecznego podróżowania nowymi, nowoczesnymi Autosanami przekazał w trakcie uroczystej prezentacji wszystkim pasażerom Prezes Zarządu Autosan sp. z o.o. Eugeniusz Szymonik.

<https://autosan.pl/>

Nowy Autosan Sancity 12LF CNG dla Sanockiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej

23 nowe przegubowe autobusy marki MAN przyjadą do Tychów

13 maja w Przedsiębiorstwie Komunikacji Miejskiej w Tychach podpisano umowę z MAN Truck & Bus Polska na dostawę 23 fabrycznie nowych autobusów CNG. Zgodnie z tą umową do końca maja 2020 r. na ulicach Tychów pojawiają się autobusy przegubowe MAN Lion's City G CNG, przystosowane do przewozu rowerów, klimatyzowane, wyposażone w gniazda USB, bramki do liczenia pasażerów, pełny monitoring wewnętrzny i zewnętrzny, dostęp do

Dzięki podpisanej umowie 100% autobusów komunikacji miejskiej w Tychach będzie zasilanych paliwami alternatywnymi

Internetu za pomocą Wi-Fi oraz gniazda USB do ładowania urządzeń mobilnych. Pojazdy przystosowane będą do przewozu osób niepełnosprawnych oraz niedowidzących, posiadać także będą system głosowego zapowiadania przystanków. Każdy z 18-metrowych autobusów przegubowych wyposażony będzie w 40 miejsc siedzących, a na pokład zabierze 152 pasażerów.

„Zakup autobusów to kolejny etap współfinansowanej ze środków unijnych inwestycji, w ramach dużego projektu pn. „Zakup nowoczesnego taboru autobusowego z napędem ekologicznym na potrzeby rozwoju transportu publicznego w podregionie tyskim”. Całość obejmuje kompleksową przebudowę zajezdni, która już trwa, zakup 61 pojazdów komunikacji miejskiej oraz 2 pojazdów serwisowych i będzie kosztowała, według szacunków, ponad 160 mln zł” – mówi Miłosz Stec, Prezes PKM Tychy.

Pierwsza partia 6 autobusów dotrze do PKM Tychy w marcu 2020 r., a pozostałe do końca maja 2020 r. Po Tychach jeździ obecnie 6 takich autobusów, jednak obecny zakup autobusów MAN Lion's City G CNG sprawi, że będą to pierwsze takie pojazdy w Tychach w barwach metropolii, czyli żółte.

„Autobusy będą jako pierwsze w naszym mieście przystosowane do przewozu rowerów, wiemy, że wielu mieszkańców czekało na taką możliwość” – mówi Michał Kasperczyk, rzecznik prasowy PKM Tychy.

To nie koniec zalet nowych pojazdów – wyposażone będą w silniki zasilane sprężonym gazem ziemnym, emitują także niższe poziomy hałasu od tych zasilanych olejem napędowym, co jest niezwykle ważne w kontekście walki ze smogiem. Autobus zasilany gazem CNG emituje o 70% mniej zanieczyszczeń niż nowe autobusy z silnikami diesla. Po zakończeniu inwestycji tyska zajezdnia będzie jedyną w Polsce, która będzie miała w 100% autobusy zasilane gazem ziemnym CNG, czyli paliwem alternatywnym do oleju napędowego. Tym samym Tychy umocnią swoją pozycję lidera pod względem zastosowania paliw alternatywnych w transporcie publicznym – podkreśla Andrzej Dziuba, Prezydent Tychów.

Cena zakupu wszystkich 23 pojazdów wynosi 31,9 mln zł netto.

<https://umtychy.pl/>

Nowe autobusy elektryczne w Kutnie

Miasto Kutno, po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego,

wyłosiło wykonawcę dostawy autobusów elektrycznych oraz systemu ładowania autobusów elektrycznych dla Miejskiego Zakładu Komunikacji sp. z o.o. w Kutnie. Podpisanie umowy planowane jest na początek czerwca br. Na dostawę 6 autobusów elektrycznych najkorzystniejszą ofertę złożyła firma Solaris Bus & Coach S.A. (13,95 mln zł). Zgodnie z warunkami zamówienia 3 autobusy będą dostarczone w terminie 9 miesięcy, kolejne 3 w ciągu 14 miesięcy od dnia zawarcia umowy.

Na dostawę stacji szybkiego ładowania i ładowarek zajezdniowych najkorzystniejszą ofertę złożyła Ekoenergetyka – Polska sp. z o.o. z siedzibą w Zielonej Górze (2,01 mln zł). Termin realizacji zamówienia – 7 miesięcy od dnia zawarcia umowy.

Zakup elektrycznych autobusów jest ostatnim elementem w realizacji unijnego projektu pn. „Poprawa stanu publicznego transportu zbiorowego Miasta Kutno poprzez zakup autobusów niskoemisyjnych oraz modernizację infrastruktury transportowej”. Miasto Kutno na ten projekt pozyskało dofinansowanie w wysokości 14,7 mln zł. W ramach w/w projektu dotychczas zrealizowane zadania to:

- ♦ modernizacja zatoki autobusowej przy ul. 3-go Maja;
- ♦ modernizacja bazy MZK przy ul. Cmentarnej 1 (rozbudowa budynku portierni, modernizacja placu postojowego, przebudowa kanalizacji deszczowej, modernizacja posadzki budynku warsztatowego);
- ♦ budowa stacji szybkiego ładowania wraz z kontenerową abonencką stacją energetyczną na terenie bazy MZK;
- ♦ zakup i montaż 50 wiat przystankowych, tym 12 wiat podświetlanych;
- ♦ zakup systemu wspomagania zarządzania przedsiębiorstwem komunikacji miejskiej, składającego się ze zbioru współpracujących ze sobą aplikacji i urządzeń (modułów) integrujących działania MZK na wszystkich szczeblach i obszarach zarządzania zakładem.

<http://www.um.kutno.pl/>

Komunikacja miejska Gliwic na zielono

PKM Gliwice systematycznie modernizuje tabor, zastępując wyeksploatowane pojazdy nowoczesnymi i ekologicznymi autobusami. 12 nowych 18-metrowych Solarisów wyjechało w maju na gliwickie ulice. Nowe przegubowce niskopodłogowe wyposażone są w ekologiczne silniki DAF, automatyczne skrzynie biegów oraz

elektroniczny układ hamowania. Zamontowano w nich monitoring wewnętrzny, klimatyzację, elektroniczne kasowniki i tablice kierunkowe. Pasażerowie mają także do dyspozycji 141 wygodnych miejsc siedzących, uchwyty do mocowania rowerów, ładowarki USB oraz darmowy Internet. Autobusy są przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych. To kolejna już partia „zielonych” autobusów zakupionych przez PKM Gliwice w ramach projektu „Ograniczenie zanieczyszczeń emitowanych do powietrza poprzez odnowienie taboru autobusowego wraz z budową placu parkingowego”. W kwietniu po gliwickich ulicach zaczęły kursować 4 12-metrowe, najnowsze Solarisy.

Projekt jest współfinansowany ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020. W ramach projektu zakupiono w sumie 36 ekologicznych autobusów. Planowana całkowita wartość projektu wynosi ponad 52 mln zł, a unijne dofinansowanie ponad 29,2 mln zł.

<https://gliwice.eu/>

Pierwsze łódzkie autobusy zasilane energią słoneczną

Panele fotowoltaiczne zamontowane na dachach 20 autobusów mogą zasilать takie urządzenia, jak kasowniki czy biletomaty i tym samym zredukować zapotrzebowanie na prąd, który standardowo wytwarzany jest przez silnik spalinowy. Wkrótce po Łodzi zaczną kursować 46 nowych, niskopodłogowych i klimatyzowanych autobusów Solaris Urbino. Na dachach 20 z nich zamontowane będą ogniwa fotowoltaiczne, zasilające kasowniki i biletomaty. Termin ich dostawy mija 03.06.2019 r. Do tej pory Solaris dostarczył niemal połowę z zamówionych pojazdów. Nowy tabor trafi zarówno do Zajezdni Nowe Sady, jak i do Zajezdni Limanowskiego. Pierwsza z nich pozyska 20 przegubowych autobusów i 14 autobusów solo, a druga 12 autobusów solo.

Przegubowe Urbino 18 mają 135 miejsc ogółem, w tym 38 siedzących. Natomiast modele Urbino 12 (solówki) mogą pomieścić 85 pasażerów, w tym 26 będzie miało miejsca siedzące. Wszystkie autobusy są w 100% niskopodłogowe, wyposażone w automaty biletowe i klimatyzację. Nowością są panele fotowoltaiczne zamontowane na dachach 20 autobusów. Nie wyposażono w nie wszystkich 46 autobusów, ponieważ MPK – Łódź chce przetestować to rozwiązanie.

MPK – Łódź zdecydowało się po raz kolejny na formę wynajmu Solarisów. Ostatnią taką umowę podpisano w 2014 r. Dzięki

Nowe 18-metrowe Solarisy dla PKM Gliwice

Solaris Urbino 18 dla MPK – Łódź

10-letniej umowie najmu spółka zna koszty utrzymania pojazdów i ma pewność, że dostawca zapewni ich prawidłowe serwisowanie przy użyciu oryginalnych części. Po 10 latach MPK – Łódź będzie mogło kupić autobusy za tzw. wartość końcową, ale nie musi korzystać z tej opcji. Umowa na 10-letni najem autobusów wraz z ich serwisowaniem opiewa na ponad 125 mln zł brutto.

Nowe Solarisy zastąpią wysłużone autobusy marki Volvo i Jelcz. Obecnie po Łodzi kursuje 149 autobusów marki Solaris. To blisko 37% wszystkich łódzkich autobusów.

<https://uml.lodz.pl/>

ORGANIZATORZY TRANSPORTU PUBLICZNEGO

Elektryczne Solarisy dla Radomia

Radom już w połowie przyszłego roku wzbogaci się o 10 nowych całkowicie bezemisyjnych autobusów elektrycznych. Prąd zgromadzony w ich bateriach Solaris High Power o pojemności 116 kWh napędzać będzie oś elektryczną o mocy 2 x 125 kW. Energia uzupełniana będzie poprzez system szybkiego ładowania pantografowego – umieszczonego na dachu – oraz na terenie zajezdni poprzez złącze plug-in. Wartość kontraktu obejmującego zakup autobusów wraz z infrastrukturą do ładowania wynosi 26 mln zł. Kontrakt ten zrealizowany zostanie do połowy czerwca 2020 r.

Wygodne i komfortowe pojazdy zaoferują pasażerom m.in. wydajną klimatyzację czy ogólnodostępne ładowarki USB, umożliwiające doładowanie w trakcie jazdy urządzeń mobilnych. Kierowca, z uwagi na to, że spędza w autobusie najwięcej czasu, będzie miał do dyspozycji własną klimatyzację. Z kolei na chłodne zimowe dni przewidziano system dodatkowego ogrzewania zasilanego niskoemisyjnym sprężonym gazem ziemnym (CNG), którego zbiornik umiejscowiono na dachu pojazdu. W celu ułatwienia osobom niewidomym i niedowidzącym poruszanie się komunikacją miejską wszystkie przyciski znajdujące się w przestrzeni pasażerskiej opisane będą alfabetem Braille'a. Większe poczucie bezpieczeństwa w pojeździe zapewni monitoring wizyjny.

Solaris dostarczy klientowi nie tylko autobusy, ale także urządzenia służące uzupełnianiu energii wraz z ich instalacją, pracami bu-

dowlanymi oraz uzyskaniem odpowiednich pozwoleń. W wybranych miejscach miasta powstaną 2 punkty ładowania pantografowego o mocy 300 kW każdy. Będą służyły do szybkiego uzupełniania energii w autobusach bez konieczności ich powrotu do zajezdni. Tam pojazdy będą ładowane jedynie nocą przy użyciu łącznie 6 ładowarek (2 o mocy 40 kW oraz 4 dwustanowiskowych o mocy 80 kW). Jednocześnie będzie można podłączyć do nich wszystkie 10 zamówionych autobusów elektrycznych. Dostawy oraz prace montażowo-instalacyjne zakończą się w połowie czerwca 2020 r.

<https://www.solarisbus.com/pl/>

Częstochowa z Olsztynem dbają o pasażerów i rowerzystów – udogodnienia na nowy sezon turystyczny

W obecności m.in. Prezydenta Częstochowy Krzysztofa Matyjaszczyka, Wójta Gminy Olsztyn Tomasza Kucharskiego i społecznego konsultanta ds. polityki rowerowej miasta, Łukasza Kota odbyło się spotkanie w siedzibie częstochowskiego MPK, podczas którego zaprezentowano miejskie i gminne inicjatywy oraz inwestycje w infrastrukturę i rekreację rowerową z wykorzystaniem częstochowskiej komunikacji miejskiej i Częstochowskiego Roweru Miejskiego. Podczas spotkania podkreślona została także współpraca z sąsiednią Gminą Olsztyn w tym zakresie.

Na pierwszy plan wysuwa się powołanie do życia nowej, autobusowej linii sezonowej MPK o oznaczeniu – 67R. Jej powstanie to efekt porozumienia częstochowskich MZDiT, MPK, UM i Gminy Olsztyn. W pierwszy kurs autobusy nowej linii wyjechały 11 maja. Dołączono do nich przyczepę do przewozu max 20 rowerów. Dzięki temu rowerzyści będą mogli dostać się przystosowanym autobusem miejskim z miasta na Jurę wraz ze swoim ukochanym pojazdem. Stworzenie takiego udogodnienia było możliwe również dzięki zakupowi przez MPK wspomnianej, specjalistycznej przyczepy autobusowej, dostosowanej do bezpiecznego przewozu rowerów wraz z ich monitoringiem.

Pilotażowe kursy linii 67R realizowane będą w weekendy i dni świąteczne do końca września. Przejazd osób i rowerów będzie się odbywał zgodnie z taryfami biletowymi obowiązującymi w liniach podmiejskich.

<https://www.mpk.czest.pl/>

Od lewej: Radosław Witkowski, Prezydent Radomia; Krzysztof Zaliowski, MPK Radom; Krzysztof Musiał, Solaris Bus & Coach S.A., oraz Piotr Wójcik, Dyrektor MZDiK Radom. Fot. MZDiK, materiały prasowe Solaris Bus & Coach S.A.

Specjalistyczna przyczepa do przewozu rowerów jest udogodnieniem w rozwoju turystyki rowerowej

PRODUCENCI I PODDOSTAWCY

Petros Spinaris dołącza do Zarządu Solarisa

Z początkiem maja bieżącego roku nowym wiceprezesem Zarządu firmy Solaris, odpowiedzialnym za sprzedaż, marketing i after sales, został Petros Spinaris. Jest on związany z Solarisem od 2009 r. Zajmował w tym czasie różne stanowiska w obszarze sprzedaży i obsługi posprzedażowej.

Petros Spinaris ma bogate doświadczenie zawodowe, w szczególności w branży motoryzacyjnej. W 2009 r. rozpoczął pracę w firmie Solaris Bus & Coach S.A. Początkowo zarządzał spółką córką w Grecji, następnie zaś był odpowiedzialny za obszar sprzedaży oraz obsługi posprzedażowej w centrali firmy w Polsce. Wcześniej pracował na różnych stanowiskach menedżerskich w europejskich koncernach przemysłu motoryzacyjnego, w tym w branży autobusowej.

„Solaris silnie rozwijał się w ostatnich latach, a nasze ambicje zakładają jeszcze szybszy wzrost sprzedaży i udziałów w rynku. To oczywiste wyzwania dla działów sprzedaży i obsługi posprzedażowej. Doświadczenie i wiedza Petrosa Spinarisa są dla nas ogromnym wsparciem” – mówi Javier Calleja, Prezes Zarządu Solaris Bus & Coach S.A.

Petros Spinaris ukończył studia na Uniwersytecie Westminster w Londynie i uzyskał tytuł magistra logistyki i zarządzania łańcuchem dostaw.

<https://www.solarisbus.com/pl/>

Solaris dostarczy ekologiczne autobusy miejskie na słoneczną Gran Canarię

Solaris Bus & Coach S.A. rozpocznie niebawem realizację umowy podpisanej z przewoźnikiem Guaguas Municipales, w ramach której polski producent dostarczy do stolicy regionu Wysp Kanaryjskich 17 ekologicznych autobusów miejskich Solaris Urbino 12. Dostawy pierwszych pojazdów rozpoczną się już wkrótce, a cały kontrakt o łącznej wartości 3,9 mln euro zrealizowany będzie do końca maja 2019 r.

Zamówione przez Guaguas Municipales autobusy to 12-metrowe Solarisy Urbino 12 napędzane ekologicznym, spełniającym rygorystyczne normy czystości spalin, silnikiem o mocy 220 kW. Będą one zblokowane z automatycznymi skrzyniami biegów, które charakteryzować się będą programem Power oraz aktywnym *kickdownem*, zapewniającymi optymalne obroty silnika w każdych warunkach i dostępność największej przy danych obrotach dy-

Petros Spinaris – nowy Wiceprezes Zarządu firmy Solaris

namiki. Takie rozwiązanie znacznie ułatwi pokonywanie licznych wzniesień terenu na wyspie, zapewniając jednocześnie ekonomię jazdy.

Pojazdy z Bolechowa umożliwią jednoczesną podróż aż 103 pasażerom, spośród których 26 może liczyć na miejsce siedzące. Z myślą o osobach starszych oraz pasażerach o ograniczonej mobilności 12 miejsc dostępnych będzie z poziomu niskiej podłogi. Polski producent przewidział także 2 miejsca do bezpiecznego przewożenia wózków inwalidzkich. Ich bezpieczny i komfortowy wjazd na pokład autobusów możliwy będzie dzięki elektrycznej rampie zamontowanej w drugim wejściu. Nowoczesne autobusy Solaris Urbino 12 dla hiszpańskiego przewoźnika będą się wyróżniać rozbudowanym systemem informacji pasażerskiej, dostosowanej do potrzeb osób niedowidzących, np. poprzez zastosowane przyciski w języku Braille'a.

Nowoczesne pojazdy dla Las Palmas wyposażone będą również w zaawansowany system monitoringu, który – oprócz przestrzeni pasażerskiej – obejmować będzie także kamery wspomagające pracę kierowcy; 2 z tych kamer będą pokazywały kierowcy obraz wzdłuż boku autobusu, uzupełniając w ten sposób widok z lusterek. Zamówione na Wyspy Kanaryjskie Solarisy Urbino otrzymają także kamerę czołową, nagrywającą obraz z przodu pojazdu, oraz ułatwiającą manewrowanie kamerę cofania. Kolejnym zastosowanym rozwiązaniem, wydatnie podnoszącym poziom bezpieczeństwa wszystkich znajdujących się na pokładzie autobusu osób, jest system gaszenia pożaru. Również ze względów bezpieczeństwa autobusy posiadać będą charakterystyczny dla rynku hiszpańskiego oraz włoskiego pneumatyczny klakson, o znacznie bardziej donośnym tonie niż tradycyjne.

Ze względu na warunki atmosferyczne panujące w Las Palmas w zamówionych pojazdach Solaris Urbino 12 nie zabraknie wydajnej klimatyzacji całopojazdowej. Ponadto w obszarach wszystkich drzwi znajdą się tzw. kurtyny powietrzne, zapobiegające dostawaniu się do wnętrza pojazdu gorącego powietrza podczas wymiany pasażerów na przystankach. Z racji użytkowania autobusów w gorącym, południowym, klimacie przewoźnik zrezygnował z wyposażenia zamówionych pojazdów w system ogrzewania. Zamiast niego zastosowano w nich dodatkowy pakiet izolacji termicznej, którą firma Solaris zwykle proponuje klientom skandynawskim. W jego skład wchodzi m.in. dodatkowa izolacja ścian bocznych, nadkoli oraz podłogi. Dla zwiększenia komfortu podróżujących autobusy będą także wyposażone w podwójne gniazda USB, umożliwiające ładowanie urządzeń mobilnych.

Zewnętrzna powłoka lakiernicza wykonana zostanie z użyciem lakieru umożliwiającego czyszczenie graffiti za pomocą ogólnodostępnych środków chemicznych. Również wewnątrz pojazdu, na siedzeniach, zastosowane zostaną siedziska z powłoką antygraffiti. Na życzenie klienta w tylnej ścianie pojazdu producent z Bolechowa nie zamontuje tradycyjnej szyby. W jej miejscu znajdzie się nieprzeźroczysty materiał w kolorze nadwozia, który pozwoli na wykorzystanie jego części zewnętrznej jako miejsca reklamowego.

Firma Solaris Bus & Coach S.A. współpracuje z Guaguas Municipales od 2016 r., kiedy to na Wyspy Kanaryjskie trafiło 9 przegubowych Urbino 18. Łącznie do klientów w Hiszpanii trafiło już blisko 200 autobusów z logo Solarisa.

<https://www.solarisbus.com/pl/>

Solaris dostarczy elektryczne autobusy do Paryża

W czwartek 23 maja przedstawiciele firmy Solaris Bus & Coach S.A. oraz przewoźnika Régie Autonome des Transports Parisiens (RATP) podpisali umowę na dostawę elektrycznego autobusu So-

Solaris Urbino 12 electric

Solaris Urbino 8,9 LE electric do Paryża. W kontrakcie francuski stołeczny operator transportu publicznego zastrzegł sobie możliwość rozszerzenia zamówienia do łącznej wartości 10 mln euro. Oznacza to szansę zwiększenia dostaw o kolejnych kilkanaście bezemisyjnych Solarisów.

Zamówiony przez RATP pojazd to Solaris Urbino 8,9 LE electric wyposażony w centralny silnik elektryczny o mocy 160 kW. Energia potrzebna do zasilania magazynowana będzie w bateriach typu Solaris High Energy o pojemności 160 kWh. Do uzupełniania energii posłuży złącze *plug-in*, poprzez które autobus połączy się z zewnętrzną ładowarką stacjonarną.

Jednocześnie pojazdem będzie mogło podróżować ponad 50 osób. Autobus będzie posiadał drzwi w układzie 1-2. Dla pasażerów o ograniczonej mobilności oraz tych podróżujących z wózkami dziecięcymi, w drugich drzwiach zamontowana zostanie elektryczna rampa ułatwiająca wjazd na pokład autobusu. Wnętrze pojazdu wyposażone zostanie ponadto m.in. w klimatyzację, system informacji pasażerskiej, system monitoringu wizyjnego oraz system detekcji i gaszenia pożaru. Zarówno wewnątrz, jak i na elementach zewnętrznych, pojazdu wykorzystana zostanie powłoka antygraffiti, zabezpieczająca przed aktami wandalizmu.

Podpisane zamówienie jest kolejnym, jakie polski producent zawarł w minionym czasie z paryskim przewoźnikiem. Pod koniec ubiegłego roku operator Régie Autonome des Transports Parisiens zamówił bowiem 18 gazowych Solarisów Urbino 18 CNG, których dostawy niebawem się rozpoczną. Realizowane przez firmę Solaris zamówienia wpisują się w długofalową politykę RATP w zakresie ograniczania emisji spalin i stawiania na pojazdy nisko- i zeroemisyjne.

Pojazdy marki Solaris obecne są we Francji od 2003 r. Od tego czasu firma dostarczyła nad Sekwanę niemal 550 aut, z czego ponad 100 do regionu Île-de-France. Stawiająca na ekologię stolica Francji na początku 2016 r. testowała także nowy baterijny produkt polskiego producenta – Urbino 12 electric (ten sam model, który został ogłoszony Autobusem Roku 2017). Również w 2016 r. Ambasada Polski we Francji przyznała firmie Solaris Bus & Coach S.A. nagrodę dla najlepszego krajowego eksportera na tamtejszym rynku.

<https://www.solarisbus.com/pl/>

Duży popyt na energooszczędne autobusy hybrydowe Volvo

Wielka Brytania, Hiszpania i Belgia przodują w ubiegłorocznych statystykach sprzedaży autobusów hybrydowych Volvo. Od 2010 r.

Volvo sprzedało ponad 4 tys. hybryd klientom z 23 krajów. Autobusy hybrydowe Volvo to tak zwane autobusy typu *full-hybrids*. Zarówno podczas postoju na przystanku, jak i podczas ruszania, aż do osiągnięcia prędkości 20 km/h, mogą poruszać się, nie emitując spalin, są zasilane wyłącznie energią elektryczną. Powyżej tej prędkości napęd zapewniony jest przez mały silnik spalinowy. Zużycie paliwa i emisja CO₂ są do 39% niższe niż w przypadku porównywalnego autobusu z silnikiem diesla.

W przeciwieństwie do hybryd typu *plug-in*, czyli zasilanych z sieci i autobusów w pełni elektrycznych, autobusy hybrydowe Volvo nie wymagają specjalnej infrastruktury. Ich akumulatory są ładowane na pokładzie pojazdu z wykorzystaniem energii generowanej podczas hamowania silnikiem. Oznacza to, że autobusy hybrydowe mogą być używane na każdej linii autobusowej, zarówno w ruchu miejskim, jak i na przedmieściach. Także pod względem wydajności oferują znaczną elastyczność. Autobusy hybrydowe Volvo są dostępne w konwencjonalnej konfiguracji 12-metrowej, a także jako autobusy przegubowe i piętrowe.

„W tym samym czasie, gdy rośnie sprzedaż naszych elektrycznych hybryd i autobusów w pełni elektrycznych, obserwujemy również stały popyt na nasze modele hybrydowe. Wykorzystanie elektrycznego napędu, zarówno przy niskich prędkościach, jak i na przystankach autobusowych, dobra wydajność energetyczna i duża elastyczność czynią z nich szczególnie atrakcyjną alternatywę zarówno dla małych, jak i dużych miast”, mówi Marie Carlsson, dyrektor ds. Rozwiązań e-mobility Solutions Europe w Volvo Buses.

Największym rynkiem dla autobusów hybrydowych Volvo jest obecnie Wielka Brytania, która stanowi prawie połowę całkowitej sprzedaży. W ciągu ostatnich kilku lat odnotowano znaczny wzrost popytu w kilku krajach, zwłaszcza w Belgii i Hiszpanii. Klienci na rynku hiszpańskim zainwestowali w ponad 300 autobusów hybrydowych Volvo, z czego tylko w ubiegłym roku w 120. W Szwecji Volvo Buses sprzedało ponad 200 autobusów hybrydowych do takich miast, jak Gothenburg, Sundsvall, Nässjö, Värnamo i Kungälv.

W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 1 kwietnia 2019 r. liczba sprzedanych i zamówionych autobusów hybrydowych wyniosła 817.

www.volvobuses.pl

Volvo 7900 hybrid